Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 10. 2010, sp. zn. 2 VSOL 366/2010, ECLI:CZ:VSOL:2010:2.VSOL.366.2010.1

Číslo: 62/2011

Právní věta:

Věřitel, který se na schůzi věřitelů zdržel práva hlasovat o způsobu oddlužení, není subjektivně legitimován k podání odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 01.10.2010

Spisová značka: 2 VSOL 366/2010

Číslo rozhodnutí: 62

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Akciová společnost, Valná hromada

Předpisy: § 218 písm. b) o. s. ř.
§ 403 odst. 2 předpisu č. 182/2006Sb.
§ 406 odst. 4 předpisu č. 182/2006Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 30. 6. 2010 K r a j s k ý s o u d v Ostravě schválil oddlužení dlužníka R. H. plněním splátkové kalendáře (výrok I.), uložil plátci mzdy dlužníka Ministerstvu obrany ČR, aby po dobu trvání účinků schváleného oddlužení prováděl ze mzdy nebo jiného příjmu dlužníka srážky ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky, a tyto sražené částky namísto dlužníkovi vyplácel insolvenční správkyni, a to bez ohledu na právní moc tohoto usnesení (výrok II.) s tím, že způsob výpočtu částky, která tvoří nezabavitelnou část příjmu je stanoven občanským soudním řádem a dalšími právními předpisy a konkrétní způsob výpočtu je uveden v příloze usnesení (výrok III.). Insolvenční správkyni Mgr. Ing. E. H. uložil sdělit plátci mzdy dlužníka číslo účtu, na který mají být sražené částky zasílány (výrok IV.). Dále jí uložil povinnosti ponechat si z částky sražené zaměstnavatelem po dobu 5 let, respektive po dobu trvání účinků schváleného oddlužení, zálohu na odměnu a náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (výrok V.), sraženou částku, která zbude po odečtení odměny správce, případných pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou, která má být rozdělena mezi nezajištěné věřitele, deponovat na svém účtu, dokud nebude zjištěno postavení pohledávek 4, 6, 7 a 8 (výrok VI.) a po dobu trvání účinků schváleného oddlužení plněním splátkového kalendáře vykonávat nad průběhem insolvenčního řízení

dohled a pravidelně informovat soud a zástupce věřitelů o výsledcích své činnosti (výrok VII.).

V důvodech tohoto usnesení soud prvního stupně zrekapituloval, že usnesením ze dne 6. 5. 2010 rozhodl o úpadku dlužníka a povolil jeho oddlužení a že věřitelé č. 6, 7 a 8 na schůzi věřitelů dne 16. 6. 2010 tvrdili skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Především soud prvního stupně uzavřel, že k námitkám podaným označenými věřiteli nelze ve smyslu § 403 odst. 2, poslední věta, zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona, dále jen „IZ"), přihlížet, neboť dle protokolu ze dne 16. 6. 2010 se prostřednictvím svého zástupce výslovně zdrželi hlasování o způsobu oddlužení. Proto nejsou k podání námitek aktivně legitimováni. Aktivní legitimaci k podání námitek dává zákon pouze věřitelům, kteří hlasovali (pro i proti) o způsobu oddlužení. Vzhledem k tomu, že žádný ze způsobu oddlužení nezískal prostou většinu hlasů nezajištěných věřitelů, rozhodl soud podle § 402 odst. 5 IZ tak, že způsob oddlužení bude proveden plněním splátkového kalendáře. Přestože dospěl soud prvního stupně k závěru o nedostatku aktivní legitimace namítajících věřitelů, projednal jimi podané námitky při jednání dne 21. 6. 2010. Tento postup odůvodnil odstraněním případných pochybností. Všechny podané námitky vyhodnotil jako nedůvodné. K tvrzení věřitelů o nepoctivém záměru dlužníka spočívajícím v tom, že dlužník vytvořil fiktivní pohledávky 2 a 5 proto, aby věřitelé č. 6, 7 a 8 byli uspokojeni pouze do výše 30 % a nikoliv jako věřitelé přednostní, soud uvedl, že dle § 192 odst. 1 IZ má právo popírat pohledávky pouze dlužník a insolvenční správce. U přezkumného jednání dlužník i insolvenční správkyně tyto „fiktivní" pohledávky uznali a o jejich existenci nemá pochyb ani soud. Ohledně dlužníka neprobíhalo v posledních 5 letech insolvenční nebo jiné řízení řešící úpadek nebo trestní řízení, které by skončilo pravomocným odsouzením pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy, jak má na mysli § 395 odst. 3 IZ. Dále soud prvního stupně uvedl, že pohledávky namítajících věřitelů budou přezkoumány na zvláštním přezkumném jednání. V případě popření pořadí pohledávek se mohou věřitelé domáhat určení pořadí žalobou dle § 198 IZ. Výsledek je přitom závazný pro všechny procesní subjekty. Soud prvního stupně zdůraznil i to, že schválené oddlužení splátkového kalendáře může být ze zákonem předvídaných důvodů zrušeno (§ 418 IZ). V neposlední řadě uzavřel, že předmětem insolvenčního řízení není hodnocení toho, zda a proč se dlužník dosud neomluvil věřitelům, jak k tomu byl zavázán pravomocným rozsudkem.

Dále soud prvního stupně uvedl, že výplatu částek nezajištěným věřitelům určil podle § 398 odst. 3 IZ a plátci mzdy dlužníka přikázal provádět ze mzdy dlužníka srážky postupem podle § 406 odst. 3, písm. d) IZ. Takto sražené částky bude plátci mzdy zasílat insolvenční správkyně, která dlužníkovi vyplatí pouze částku, která mu náleží ze zákona. Vzhledem k tomu, že dosud nebyly přezkoumány pohledávky č. 4, 6, 7 a 8 rozhodl, že do okamžiku zjištění pořadí pohledávek bude insolvenční správkyně částku připadající k rozdělení mezi nezajištěné věřitele deponovat na svém účtu. O vyplacení částky nezajištěným věřitelům a o případném poměru bude rozhodnuto samostatně. O odměně a hotových výdajích insolvenční správkyně rozhodl soud podle ustanovení § 3, písm. b) a § 7 odst. 4 vyhlášky č. 313/2007 Sb.

Proti tomuto usnesení podali odvolání věřitelé M. H., P. H. a B. H. (dále jen „odvolatelé"), podle kterých soud prvního stupně zjistil neúplně skutkový stav a věc i nesprávně právně posoudil. Tvrdili, že soud se nevypořádal s jejich námitkami o nepoctivém záměru dlužníka, zejména však v této souvislosti neprovedl navržené důkazy. Zdůraznili, že „je kuriózní, že sám dlužník při projednávání námitek uvedl, jakým způsobem (po)užíval peníze v době, kdy probíhalo odvolací řízení o několikasettisícovém odškodnění za spoluzavinění smrti jejich otce a manžela". Vyjádřili přesvědčení, že jejich pohledávka bude uznána včetně přednostního pořadí a dojde k jejímu vypořádání.

Insolvenční správkyně Mgr. Ing. E. H. se zcela ztotožnila se závěry soudu formulovanými v napadeném usnesení. Uvedla, že soud prvního stupně se vyčerpávajícím způsobem vypořádal i s námitkami, které odvolatelé vznesli na schůzi věřitelů dne 16. 6. 2010.

Dlužník předně namítal, že Mgr. P. P., který podal odvolání na základě plné moci odvolatelů, není účastníkem řízení. Dále uvedl, že soud prvního stupně postupoval v souladu s ustanovením § 403 odst. 2 IZ, když nepřihlížel k podaným námitkám, neboť aktivní legitimaci k jejich podání dává zákon pouze věřitelům, kteří hlasovali o způsobu oddlužení. Napadené usnesení ani neobsahuje způsob uspokojování přihlášených pohledávek odvolatelů, neboť ve věci bude nařízeno ještě zvláštní přezkumné jednání. Navrhl odvolání v plném rozsahu zamítnout.

V r c h n í s o u d v Olomouci dovolání odmítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Podle ustanovení § 7 odst. 1 IZ se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory použijí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení.

Odvolací soud se předně zabýval otázkou, zda odvolatelé jsou k podání odvolání subjektivně legitimováni, neboť pouze v důsledku odvolání podaného osobou k tomuto úkonu oprávněnou, přezkoumává odvolací soud napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo. Dospěl přitom k závěru, že v daném případě tomu tak není.

Podle ustanovení § 403 odst. 2 IZ, věřitelé, kteří hlasovali o přijetí způsobu oddlužení, mohou namítat, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Tyto námitky mohou uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení, a v případě uvedeném v § 399 odst. 3 do 10 dnů po zveřejnění výsledků hlasování v insolvenčním rejstříku. K později vzneseným námitkám a k námitkám uplatněným věřiteli, kteří nehlasovali o přijetí způsobu oddlužení, se nepřihlíží.

Podle ustanovení § 406 odst. 4 IZ, rozhodnutí o schválení oddlužení doručí insolvenční soud zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti tomuto rozhodnutí může podat pouze věřitel, který hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení, nebo věřitel, jehož námitkám uplatněným podle § 403 odst. 2 insolvenční soud nevyhověl. Proti rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře může podat odvolání také dlužník, jehož žádosti o stanovení jiné výše měsíčních splátek insolvenční soud nevyhověl, nebo věřitel, který nesouhlasí se stanovením jiné výše měsíčních splátek a který proti tomu hlasoval.

Podle ustanovení § 218 písm. b) o. s. ř., odvolací soud odmítne odvolání, které bylo podáno někým, kdo k odvolání není oprávněn.

Z ustanovení § 406 odst. 4 IZ zcela nepochybně vyplývá, že věřitel může podat odvolání proti rozhodnutí o schválení oddlužení ve dvou případech. Jednak v situaci, kdy hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení, a jednak tehdy, když insolvenční soud nevyhověl jeho námitkám uplatněným podle § 403 odst. 2 IZ.

V přezkoumávané věci odvolatelé nehlasovali o způsobu oddlužení vůbec. Na schůzi věřitelů konané dne 16. 6. 2010 se totiž přítomný zmocněnec odvolatelů Mgr. P. P. výslovně zdržel hlasování o způsobu oddlužení. Tato skutečnost vyplývá z protokolu o přezkumném jednání a schůzi věřitelů ze dne 16. 6. 2010 a nezpochybňovali ji žádným způsobem ani samotní odvolatelé. Odvolatelé nejsou ani věřiteli, jejichž námitkám uplatněným podle § 403 odst. 2 IZ insolvenční soud nevyhověl. V této souvislosti je třeba uvést, že aktivně legitimováni ke vznesení námitek jsou jen ti z nezajištěných věřitelů, kteří se aktivně zúčastnili hlasování o způsobu řešení povoleného oddlužení dlužníka. Nezajištění věřitelé, kteří se zdrželi hlasování, námitky uplatňovat nemohou. Není přitom rozhodující, jak konkrétně nezajištěný věřitel hlasoval, tedy zda pro některý ze způsobů řešení

povoleného oddlužení, nebo proti němu. Proto je správný závěr soudu prvního stupně, že s ohledem na skutečnost, že věřitelé č. 6, 7 a 8 se výslovně zdrželi hlasování o způsobu oddlužení, nejsou tito věřitelé aktivně legitimováni k podání námitek a k jejich námitkám se nepřihlíží (§ 403 odst. 2 IZ).

Právo podat odvolání proti rozhodnutí o schválení oddlužení nezakládá odvolatelům ani skutečnost, že soud prvního stupně projednal námitky odvolatelů (o existenci skutečností odůvodňujících zamítnutí návrhu na povolení oddlužení) u jednání dne 21. 6. 2010 a vyhodnotil je jako nedůvodné. Ostatně tento svůj postup odůvodnil soud prvního stupně pouze snahou o odstranění případných pochybností. Subjektivní legitimaci k podání odvolání dále nezakládá odvolatelům ani skutečnost, že soud prvního stupně je v napadeném usnesení nesprávně poučil o možnosti podat odvolání proti tomuto usnesení.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že odvolatelům nesvědčí subjektivní právo podat odvolání proti rozhodnutí o schválení oddlužení dlužníka a proto jejich odvolání podle § 218 písm. b) o. s. ř. odmítl, aniž by posuzoval věcnou správnost rozhodnutí soudu prvního stupně.